

НАДПРОВІДНИЙ СТРУМООБМЕЖУВАЧ ПОВНІСТЮ РОЗМІЩЕНИЙ У КРІОСТАТІ

*В.Г. Данько, професор., Є.В. Гончаров, молодший наук. співробітник,
І.В. Поляков, доцент, Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»*

Конструктивна схема струмо-обмежувача, яка подана на рис. 1, представляє загальний вигляд приладу для увімкнення у фазу електромережі.

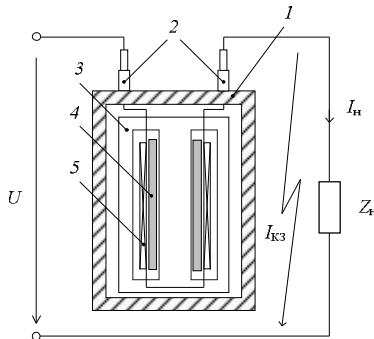

Рисунок 1 – Надпровідний струмообмежувач

Його основні складові: кріостат 1 , заповнений холодоагентом; струмоводи 2 ; магнітопровід 3 ; надпровідний екран 4 ; надпровідна обмотка 5 .

У номінальному режимі обмотка 5 послідовно з'єднана з навантаженням і крізь неї проходить струм навантаження I_n . Напруженість магнітного поля на поверхні надпровідного екрана 4 , яке створює обмотка 5 у декілька разів менше критичного значення для надпровідного матеріалу екрана 4 . Надпровідний екран 4 за рахунок надпровідних властивостей перешкоджає проникненню магнітного поля в осердя 3 . Тому повний опір такого струмообмежувача при нормальній роботі електромережі досить малий, що не призводить до значного зменшення напруги на навантаженні Z_n .

При виникненні короткого замикання струм в обмотці 5 збільшується до значення, при якому напруженість магнітного поля на поверхні екрана 4 сягає критичної величини та він втрачає надпровідність. Магнітний потік проникає в осердя магнітопроводу 3 , внаслідок чого індуктивність струмообмежувача багаторазово збільшується, що призводить до обмеження аварійного струму $I_{кз}$.

Використання надпровідної обмотки з розміщенням усієї магнітної системи струмообмежувача у кріостаті зменшує габарити та масу магнітопроводу, а також втрати потужності. Крім цього можливе використання металевого кріостата, що підвищує надійність і зменшує теплоприпливи.